

2025/1534

23.7.2025

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2025/1534

z dnia 18 lipca 2025 r.

w sprawie tymczasowych odstępstw od niektórych przepisów rozporządzeń (UE) 2017/2226 i (UE) 2016/399 w odniesieniu do stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d) oraz art. 87 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 66 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 ⁽²⁾ ustanawiającego system wjazdu/wyjazdu (EES) stanowi, że Komisja decyduje o dacie planowanego uruchomienia EES, o ile spełnione są określone warunki.
- (2) Komisja nie otrzymała jeszcze wszystkich powiadomień wymaganych na podstawie art. 66 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2017/2226, stanowiących jeden z warunków podjęcia decyzji o uruchomieniu EES.
- (3) Rozporządzenie (UE) 2017/2226 umożliwia jedynie pełne uruchomienie systemu i wymaga, aby wszystkie państwa członkowskie rozpoczęły pełne korzystanie z EES w odniesieniu do wszystkich obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES oraz aby jednocześnie korzystano z EES na wszystkich przejściach granicznych. Jednakże pełne uruchomienie wszystkich funkcji EES jednocześnie na wszystkich przejściach granicznych stanowi czynnik ryzyka dla odporności EES jako całości oraz dla przepływów pasażerów na granicach zewnętrznych.
- (4) Aby zapewnić sprawne uruchomienie EES, ułatwić jego terminowe wdrażanie we wszystkich państwach członkowskich, zapewnić państwom członkowskim niezbędną elastyczność co do rozpoczęcia korzystania z EES w jasno określonym okresie oraz ułatwić dokonywanie dostosowań technicznych i operacyjnych przy uruchamianiu EES, konieczne jest ustanowienie zasad stopniowego uruchamiania EES, podczas którego państwa członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia decyzji o wdrażaniu tego systemu etapami. W celu zapewnienia, aby te dostosowania uwzględniały potencjalne przepływy podróżnych i sezonowy wzrost natężenia ruchu, przy uwzględnieniu faktu, że stopniowe uruchamianie EES również może w pewnym stopniu wywoływać skutki dla państw członkowskich w postaci zwiększonego obciążenia pracą na przejściach granicznych, takie stopniowe uruchamianie EES powinno trwać przez ograniczony okres 180 dni.
- (5) Aby umożliwić stopniowe uruchamianie EES, należy wprowadzić tymczasowe odstępstwa od niektórych przepisów rozporządzenia (UE) 2017/2226 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 ⁽³⁾. Pozostałe przepisy rozporządzenia (UE) 2017/2226, na które niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu, stosuje się zgodnie z tym rozporządzeniem. W szczególności zasady określone w rozporządzeniu (UE) 2017/2226 mają zastosowanie do danych rejestrowanych w EES w trakcie jego stopniowego uruchamiania i w związku z tym dane te uznaje się za wiarygodne i dokładne. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie wpływa na ważność powiadomień już dokonanych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 66 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2017/2226.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2025 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 lipca 2025 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen oraz rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

- (6) Państwa członkowskie, które nie mają zamiaru korzystać w pełni z EES od początku jego stopniowego uruchamiania, powinny stopniowo uruchamiać EES, aby na co najmniej jednym przejściu granicznym lub na co najmniej jednym pasie ruchu takiego przejścia granicznego rejestrować, przy wjeździe i wyjeździe, dane obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES. W miarę możliwości i w stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny włączyć do EES lotnicze, lądowe i morskie przejścia graniczne. Aby zapewnić kontrolowane uruchamianie EES oraz lepiej radzić sobie z potencjalnym długim czasem oczekiwania na przejściach granicznych i unikać takich sytuacji, państwa członkowskie powinny w stosownych przypadkach i w razie potrzeby stopniowo wdrażać wszystkie funkcje EES i stopniowo rejestrować dane wszystkich obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES. Aby zapewnić pełne korzystanie z EES na wszystkich przejściach granicznych w Unii, jeżeli państwa członkowskie podejmą decyzję o stopniowym uruchamianiu EES, powinno odbywać się ono etapami, w odniesieniu do których należy określić minimalne wymagania, jakie państwa członkowskie mają spełnić. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyspieszenia wdrażania EES na poziomie krajowym lub pełnego uruchomienia EES od momentu jego uruchomienia. Stopniowe przetwarzanie danych w EES powinno odbywać się z pełnym poszanowaniem praw osób, których dane dotyczą, określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁴⁾ i nie powinno prowadzić, bezpośrednio ani pośrednio, do jakiegokolwiek formy dyskryminacji lub profilowania w rozumieniu tego rozporządzenia. W razie konieczności Komisja – w porozumieniu z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych – powinna dostarczyć dalsze praktyczne wskazówki dotyczące przetwarzania danych osobowych w EES podczas stopniowego uruchamiania tego systemu.
- (7) Aby ułatwić sprawne uruchamianie EES, Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1726⁽⁵⁾, powinna opracować ogólny plan wdrażania, aby zapewnić państwom członkowskim i Europolowi wytyczne dotyczące planowania i wdrażania EES w okresie stopniowego uruchamiania tego systemu (zwany dalej „ogólnym planem eu-LISA dotyczącym wdrażania”). eu-LISA przedkłada ten plan Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, państwom członkowskim i Europolowi. Plan ten powinien potwierdzać docelowe parametry wydajności i dostępności systemu centralnego EES, a także strategię dotyczącą ewentualnych drobnych, poważnych i krytycznych usterek funkcjonalnych, powinien wskazywać procedury awaryjne oraz obejmować wytyczne dotyczące funkcjonowania systemu centralnego EES dla państw członkowskich i Europolu. Plan ten powinien zostać przyjęty przez zarząd eu-LISA. Decyzje państw członkowskich o rozpoczęciu lub przyspieszeniu uruchamiania EES powinny uwzględniać ogólny plan eu-LISA dotyczący wdrażania.
- (8) Aby ułatwić sprawne uruchamianie EES, każde państwo członkowskie powinno opracować krajowy plan wdrażania w porozumieniu z Komisją i eu-LISA oraz przedstawić ten plan Komisji. W odniesieniu do każdego etapu stopniowego uruchamiania EES krajowe plany wdrażania powinny zawierać informacje o ustalonych progach i wymogach, a w szczególności: (i) przewidywaną datę, od której EES zacznie działać na przejściach granicznych; (ii) przewidywany odsetek szacowanej liczby przekroczeń granicy, które należy zarejestrować w EES, w stosunku do całkowitej liczby obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES oraz, (iii) w stosownych przypadkach, funkcje biometryczne, które, zgodnie z przewidywaniami, mają być dostępne na przejściach granicznych. eu-LISA powinna rozważyć, czy krajowe plany wdrażania są technicznie spójne z ogólnym planem eu-LISA dotyczącym wdrażania, i potwierdzić, że nie zawierają one żadnych niedociągnięć technicznych, które mogłyby jeszcze bardziej opóźnić uruchomienie EES. Komisja powinna rozważyć ogólną spójność wszystkich krajowych planów wdrażania oraz to, czy każdy krajowy plan wdrażania jest zgodny z progami i wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Zachęca się państwa członkowskie, aby podczas przygotowywania swoich krajowych planów wdrażania koordynowały działania z operatorami infrastruktury, w której znajdują się przejścia graniczne. Jeżeli dane państwo członkowskie planuje uruchomić EES lub korzystać z funkcji biometrycznych EES na określonym przejściu granicznym, powinno ono poinformować o tym operatorów infrastruktury obsługujących to przejście graniczne. Aby monitorować zgodność z planem stopniowego uruchamiania EES, państwa członkowskie powinny przekazywać Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i eu-LISA comiesięczne sprawozdania z realizacji swoich krajowych planów wdrażania. W takich comiesięcznych sprawozdaniach należy, w razie potrzeby, określić odstępstwa i środki naprawcze, aby osiągnąć progi i spełnić wymagania określone w niniejszym rozporządzeniu. Komisja powinna ułatwiać przedstawianie przez państwa członkowskie zwięzłych krajowych planów wdrażania oraz sprawozdań miesięcznych.
- (9) Biorąc pod uwagę, że dane rejestrowane w EES podczas stopniowego uruchamiania EES mogą być niekompletne, dokumenty podróży obywateli państw trzecich należy systematycznie stemplować przy wjeździe i wyjeździe w tym

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1726 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA), zmiany rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 i decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1726/oj>).

okresie. Organy krajowe powinny uwzględniać ewentualną niekompletność wpisów dotyczących wjazdu/wyjazdu lub odmowy wjazdu. W razie braku właściwych danych EES organy krajowe powinny przyznawać większą wagę stemplom. W razie braku stempla organy krajowe powinny przyznawać większą wagę informacjom zarejestrowanym w EES. W razie rozbieżności między rejestrem indywidualnym zawierającym dane biometryczne a stemplem organy krajowe powinny przyznawać większą wagę danym EES. W razie rozbieżności między rejestrem indywidualnym niezawierającym danych biometrycznych a stemplem lub w przypadkach, o których mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226, organy krajowe powinny decydować indywidualnie dla każdego przypadku, czy uznają za nadrzędne stemple czy dane EES.

- (10) Ponieważ dane zarejestrowane w EES w okresie jego stopniowego uruchamiania mogą być niekompletne, organy krajowe nie powinny uwzględniać wyników dostarczonych przez automatyczny kalkulator, dotyczących maksymalnego pozostającego do wykorzystania okresu dozwolonego pobytu obywateli państw trzecich zarejestrowanych w EES. Podobnie podczas wykonywania swoich zadań organy krajowe nie powinny uwzględniać automatycznego mechanizmu na potrzeby identyfikowania lub opatrywania znacznikiem braku wpisów dotyczących wjazdu po upływie okresu dozwolonego pobytu lub wpisów, w przypadku których przekroczono maksymalny okres dozwolonego pobytu, ani nie powinny uwzględniać wygenerowanych wykazów osób zidentyfikowanych jako osoby przekraczające okres dozwolonego pobytu.
- (11) Aby zapewnić państwom członkowskim niezbędny czas na dostosowanie się do uruchomienia EES, korzystanie z funkcji biometrycznych na przejściach granicznych nie powinno być obowiązkowe przez pierwsze 60 dni od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania EES. Państwa członkowskie zachęca się jednak do korzystania z tych funkcji w tym okresie w celu wsparcia harmonijnego przejścia na ten system oraz umożliwienia szybkiego wykrywania i rozwiązywania wszelkich problemów związanych z wdrażaniem. Najpóźniej dziewięćdziesiątego dnia od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie powinny korzystać z EES z funkcjami biometrycznymi na co najmniej połowie swoich przejść granicznych. Udostępnienie danych biometrycznych nie powinno być warunkiem wjazdu obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES na przejściach granicznych, na których uruchomiono EES bez funkcji biometrycznych.
- (12) Aby uwzględnić potrzebę stopniowego uruchamiania EES z funkcjami biometrycznymi na przejściach granicznych, weryfikację biometryczną obywateli państw trzecich podlegających rejestracji w EES należy przeprowadzać wyłącznie na przejściach granicznych, na których uruchomiono EES z funkcjami biometrycznymi.
- (13) Aby zapewnić spójne funkcjonowanie elementów interoperacyjności między wizowym systemem informacyjnym (VIS) ustanowionym decyzją Rady 2004/512/WE⁽⁶⁾, a EES, bezpośredni dostęp do VIS należy zapewnić wyłącznie na tych przejściach granicznych, na których nie działa EES. Na przejściach granicznych, na których działa EES, służby graniczne powinny korzystać z interoperacyjności między EES a VIS.
- (14) Obywateli państw trzecich, których dane podlegają rejestracji w EES, należy informować o ich prawach i obowiązkach związanych z przetwarzaniem ich danych za pomocą szablonu, o którym mowa w art. 50 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Informacje przekazywane tym obywatelom państw trzecich powinny uwzględniać stopniowe uruchamianie EES. Tych obywateli państw trzecich należy informować za pomocą szablonu o spoczywającym na nich obowiązku udostępniania danych biometrycznych na przejściach granicznych, na których jest to warunkiem wjazdu; należy ich także poinformować za pomocą szablonu o konsekwencjach nieprzekazania danych biometrycznych, o tym, że nie będą mogli zweryfikować pozostałego okresu dozwolonego pobytu za pomocą zautomatyzowanych środków, a także o możliwości korzystania z dostępnego na stronie internetowej Komisji narzędzia służącego do obliczania okresu pobytu krótkoterminowego.
- (15) Komisja powinna regularnie przeprowadzać przegląd informacji na stronie internetowej EES oraz dostosowywać je, jeśli jest to konieczne, aby odzwierciedlać stopniowe uruchamianie EES.
- (16) Komisja, z udziałem Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, powinna dostosować materiały informacyjne, które opracowuje w kontekście art. 51 rozporządzenia (UE) 2017/2226, aby przeprowadzić kampanię informacyjną towarzyszącą stopniowemu uruchamianiu EES.
- (17) Podczas stopniowego uruchamiania EES usługa sieciowa, o której mowa w art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226, nie będzie pozwalała obywatelom państw trzecich na elektroniczną weryfikację dokładnego okresu dozwolonego pobytu.

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2004/512/WE z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie ustanowienia Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) (Dz. U. L 213 z 15.6.2004, s. 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/512/oj>).

- (18) Niniejsze rozporządzenie nie wpływa na obowiązki przewoźników lotniczych, przewoźników morskich i przewoźników międzynarodowych przewożących grupy drogą lądową autokarami, określone w art. 26 ust. 1 Konwencji wykonawczej do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między rządami państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach⁽⁷⁾ (zwanej dalej „konwencją wykonawczą do układu z Schengen”) i dyrektywie Rady 2001/51/WE⁽⁸⁾. W związku z tym przewoźnicy powinni sprawdzać stemple umieszczane w dokumentach podróży. Aby zapewnić skuteczną komunikację z przewoźnikami na temat zróżnicowanego stosowania EES na przejściach granicznych, na której ostatecznie skorzystają podróżni, istotne jest, by państwa członkowskie zachowały przejrzystość w kwestii uruchamiania EES na swoich przejściach granicznych.
- (19) W art. 22 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i art. 12a rozporządzenia (UE) 2016/399 przewidziano okres przejściowy i środki przejściowe dotyczące uruchomienia EES. Aby umożliwić stopniowe uruchamianie EES, konieczne jest odstąpienie od tych przepisów w celu zapewnienia, aby okres przejściowy i środki przejściowe miały zastosowanie dopiero po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES. Odstępstwo to powinno przestać obowiązywać po upływie 5 lat i 180 dni od określonego przez Komisję terminu, w którym EES ma zostać uruchomiony, zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.
- (20) Aby zapewnić, aby podczas wykonywania swoich zadań organy krajowe i agencje Unii nie podejmowały decyzji wyłącznie na podstawie danych zarejestrowanych w EES, powinny one brać pod uwagę fakt, że rejestry indywidualne zarejestrowane w EES mogą zawierać niekompletne zbiory danych. Odstępstwo to powinno przestać obowiązywać po upływie 5 lat i 180 dni od określonego przez Komisję terminu, w którym EES zostanie uruchomiony, zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226, aby odzwierciedlić 5-letni okres przechowywania zbiorów danych, w przypadku których brakuje wpisu dotyczącego wyjazdu, jak określono w art. 34 ust. 3 tego rozporządzenia. Wpisy dotyczące wjazdu i wyjazdu tworzone podczas stopniowego uruchamiania EES nie powinny być wykorzystywane do automatycznego tworzenia sprawozdań ani do zautomatyzowanych procesów, w tym do automatycznego sprawdzania danych z europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240⁽⁹⁾.
- (21) Aby zapewnić zgodność z przepisami rozporządzenia (UE) 2017/2226 dotyczącymi zmiany danych i wcześniejszego usunięcia danych, państwa członkowskie powinny uzupełniać niekompletne dane w zakresie, w jakim pozwala na to ograniczona dostępność danych rejestrowanych w EES podczas jego stopniowego uruchamiania.
- (22) W okresie stopniowego uruchamiania EES Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896⁽¹⁰⁾, nie powinna korzystać z danych zarejestrowanych w EES w celu opracowywania analiz ryzyka i ocen narażenia, ze względu na niekompletność tych danych, która może spowodować opracowywanie mylących analiz ryzyka i ocen narażenia.
- (23) Aby zapewnić skuteczne zarządzanie granicami zewnętrznymi podczas stopniowego uruchamiania EES, należy stosować następujące zasady: na przejściach granicznych, na których nie działa EES, odprawę graniczną należy przeprowadzać zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 mającym zastosowanie w dniu poprzedzającym datę uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji, której podstawę stanowi art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Na przejściach granicznych, na których działa EES, odprawę graniczną należy przeprowadzać zgodnie z rozporządzeniami (UE) 2017/2226 i (UE) 2016/399, a także zgodnie ze szczególnymi odstępstwami od tych rozporządzeń przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, w zakresie weryfikacji na przejściach granicznych, na których działa EES bez funkcji biometrycznych, aby umożliwić stopniowe uruchamianie EES. Ta odprawa graniczna powinna odbywać się bez uszczerbku dla weryfikacji posiadaczy wiz przy użyciu odcisków palców, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 239 z 22.9.2000, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 2001/51/WE z dnia 28 czerwca 2001 r. uzupełniająca postanowienia art. 26 Konwencji Wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. (Dz.U. L 187 z 10.7.2001, s. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz.U. L 236 z 19.9.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

- (24) Aby umożliwić skuteczne dostosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych podczas stopniowego uruchamiania EES w każdym państwie członkowskim oraz aby zaradzić awariom systemu centralnego EES, systemów krajowych czy infrastruktury łączności, które znacząco zakłócają funkcjonowanie EES, lub aby zaradzić wyjątkowym okolicznościom prowadzącym do ruchu o takim natężeniu, że czas oczekiwania na granicach nadmiernie się wydłuża, wszystkie państwa członkowskie, niezależnie od tego, czy w pełni bądź stopniowo rozpoczynają korzystanie z EES, powinny mieć możliwość całkowitego lub częściowego zawieszenia stosowania EES na niektórych przejściach granicznych, podczas stopniowego uruchamiania EES. Państwa członkowskie powinny korzystać z tej możliwości tylko wówczas, gdy takie zawieszenie jest absolutnie niezbędne, i przez jak najkrótszy okres. W przypadku częściowego zawieszenia stosowania EES należy zawiesić rejestrację danych biometrycznych. W przypadku całkowitego zawieszenia nie należy rejestrować w EES żadnych danych. Takie zawieszenie stosowania EES nie powinno wpływać na zobowiązania dotyczące harmonogramu stopniowego uruchamiania EES, ale może tymczasowo wpłynąć na przewidywane progi rejestracji.
- (25) Aby ograniczyć dodatkowe ryzyko wynikające z uruchomienia EES z funkcjami biometrycznymi, wszystkie państwa członkowskie powinny mieć możliwość – w wyjątkowych okolicznościach prowadzących do takiego natężenia ruchu, że czas oczekiwania na przejściu granicznym nadmiernie się wydłuża – zawieszenia rejestracji danych biometrycznych w EES po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES. Takie zawieszenie powinno być możliwe przez ograniczony okres 90 dni od zakończenia stopniowego uruchamiania EES. Okres ten należy automatycznie przedłużyć o 60 dni, jeżeli mniej niż 80 % rejestrów indywidualnych zarejestrowanych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES zawiera dane biometryczne.
- (26) eu-LISA powinna opracowywać sprawozdania w oparciu o statystyki wykorzystania EES, służące do oceny jego funkcjonowania, oceny realizacji ogólnego planu eu-LISA dotyczącego wdrażania oraz krajowych planów wdrażania przez państwa członkowskie, określeniu obszarów wymagających poprawy, monitorowaniu zgodności stopniowego uruchamiania EES z wymogami niniejszego rozporządzenia oraz wspieraniu podejmowania decyzji w sprawie dalszego rozwoju EES i jego optymalizacji. Dodatkowo, zgodnie z art. 63 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226, eu-LISA jest zobowiązana do publikowania statystyk dotyczących korzystania z EES podczas jego stopniowego uruchamiania. Ponadto eu-LISA powinna nadal regularnie składać sprawozdania swojemu zarządowi. Komisja ds. Zarządzania Programem eu-LISA powinna monitorować stopniowe uruchamianie EES.
- (27) Prace przygotowawcze dotyczące ogólnego planu eu-LISA dotyczącego wdrażania oraz krajowych planów wdrażania należy rozpocząć z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Ogólny plan eu-LISA dotyczący wdrażania oraz krajowe plany wdrażania powinny uwzględniać datę, od której EES ma zostać uruchomiony, określoną przez Komisję zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Wszystkie warunki wymienione w tym artykule mają zostać spełnione w odpowiednim czasie, aby umożliwić Komisji przyjęcie decyzji określającej datę uruchomienia EES przed rozpoczęciem tych prac przygotowawczych, z uwzględnieniem planu działania na rzecz interoperacyjności zatwierdzonego przez Radę dnia 5 marca 2025 r. W szczególności Komisja ma w odpowiednim czasie otrzymywać wszystkie powiadomienia wymagane na podstawie art. 66 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia. Stopniowe uruchamianie EES powinno rozpocząć się, a odstępstwa przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć zastosowanie od daty uruchomienia EES, zgodnie z decyzją Komisji podjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Ponieważ niniejsze rozporządzenie przewiduje tymczasowe odstępstwa, powinno ono przestać obowiązywać po upływie 180 dni od tej daty. Przepisy przewidujące odstępstwa dotyczące stosowania okresu przejściowego i środków przejściowych określonych w rozporządzeniu (UE) 2017/2226, dostępu do danych EES oraz weryfikacji przez przewoźników stempli zamieszczonych w dokumentach podróży, a także przepisy dotyczące zawieszenia stosowania EES powinny mieć jednak zastosowanie jeszcze przez ograniczony okres po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES.
- (28) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie ustanowienie zasad dotyczących stopniowego uruchamiania EES i odstępstw od rozporządzeń (UE) 2017/2226 i (UE) 2016/399, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skalę i skutki działania możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (29) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania – w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia – powinna podjąć decyzję, czy dokona jego transpozycji do prawa krajowego.

- (30) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE ⁽¹²⁾. Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (31) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹³⁾, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE ⁽¹⁴⁾.
- (32) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁵⁾, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 pkt A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽¹⁶⁾.
- (33) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹⁷⁾, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽¹⁸⁾.
- (34) W odniesieniu do Cypru przepisy dotyczące VIS stanowią przepisy oparte na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związane w rozumieniu art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r. Aby zapewnić działanie EES, konieczne jest udzielenie biernego dostępu do VIS. Ponieważ EES mają posługiwać się wyłącznie państwa członkowskie spełniające warunki związane z VIS w chwili uruchomienia EES, Cypr nie będzie posługiwał się EES od chwili jego uruchomienia. Cypr zostanie podłączony do EES, gdy tylko spełnione zostaną warunki procedury, o której mowa w rozporządzeniu (UE) 2017/2226.
- (35) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽¹⁹⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia 10 marca 2025 r.
- (36) W niniejszym rozporządzeniu ustanowiono rygorystyczne zasady dostępu do EES, jak również niezbędne zabezpieczenia takiego dostępu w trakcie stopniowego uruchamiania EES i przez określony czas po zakończeniu

⁽¹²⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

⁽¹³⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/1999/439(1)/oj).

⁽¹⁴⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁽¹⁶⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁽¹⁸⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

stopniowego uruchamiania EES. Utrzymano w nim również prawa osób fizycznych do dostępu, sprostowania, uzupełniania i usunięcia oraz środki prawne, w szczególności prawo do skorzystania ze środka ochrony prawnej przed sądem i nadzorowanie operacji przetwarzania danych EES przez niezależne organy publiczne. Niniejsze rozporządzenie nie narusza zatem praw podstawowych i przestrzega zasad uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawa do godności człowieka, zakazu niewolnictwa i pracy przymusowej, prawa do wolności i bezpieczeństwa osobistego, poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, ochrony danych osobowych, prawa do niedyskryminacji, praw dziecka, praw osób w podeszłym wieku, integracji osób niepełnosprawnych oraz prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu.

- (37) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z Konwencji genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, uzupełnionej Protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu określa się zasady stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu (EES), ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2017/2226, na granicach państw członkowskich, na których EES jest stosowany zgodnie z art. 4 tego rozporządzenia oraz tymczasowych odstępstw od niektórych przepisów rozporządzeń (UE) 2017/2226 i (UE) 2016/399.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Zastosowanie mają ponadto następujące definicje:

- 1) „stopniowe uruchamianie EES” oznacza okres 180 dni, licząc od dnia, w którym EES ma zostać uruchomiony, jak zdecydowała Komisja zgodnie z art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- 2) „organy krajowe” oznaczają organy, o których mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- 3) „szacunkowa liczba przekroczeń granicy” oznacza liczbę przekroczeń granicy przez obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, w każdym państwie członkowskim, oszacowaną przez dane państwo członkowskie na podstawie średniej rocznej łącznej liczby przekroczeń granicy na granicach, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226, przez obywateli państw trzecich podróżujących w celu pobytu krótkoterminowego w tym państwie członkowskim obliczonej za 2 lata kalendarzowe poprzedzające datę uruchomienia EES, zgodnie z decyzją Komisji podjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Artykuł 3

Plany wdrożenia i sprawozdawczość

1. Do dnia 25 sierpnia 2025 r. Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji, państwom członkowskim i Europolowi ogólny plan wdrażania dotyczący stopniowego uruchamiania EES (zwany dalej „ogólnym planem eu-LISA dotyczącym wdrażania”), z uwzględnieniem progów i wymogów określonych w art. 4 ust. 2–5. Plan ten wspiera skuteczne i ciągłe funkcjonowanie systemu centralnego EES, potwierdzając docelowe parametry wydajności i dostępności systemu centralnego EES, a także strategię dotyczącą ewentualnych drobnych, poważnych i krytycznych usterek funkcjonalnych, wskazuje procedury awaryjne i zapewnia państwom członkowskim i Europolowi wytyczne dotyczące funkcjonowania systemu centralnego EES.

Zarząd eu-LISA przyjmuje ogólny plan eu-LISA dotyczący wdrażania.

2. Do dnia 24 września 2025 r., w porozumieniu z Komisją i eu-LISA, każde państwo członkowskie opracowuje krajowy plan wdrażania dotyczący stopniowego uruchamiania EES (zwany dalej „krajowym planem wdrażania”), z uwzględnieniem ogólnego planu eu-LISA dotyczącego wdrażania, i przekazuje ten plan Komisji. Jeżeli państwo członkowskie nie zacznie w pełni wykorzystywać EES od początku stopniowego uruchamiania EES, w jego krajowym planie wdrażania określa się sposób, w jaki należy osiągnąć progi i spełnić wymogi określone w art. 4.

eu-LISA bada, czy krajowe plany wdrażania są spójne z technicznego punktu widzenia z ogólnym planem eu-LISA dotyczącym wdrażania, i potwierdza, że nie zawierają one żadnych niedociągnięć technicznych, które mogłyby jeszcze bardziej opóźnić uruchomienie EES. Komisja bada ogólną spójność wszystkich krajowych planów wdrażania oraz to, czy każdy krajowy plan wdrażania jest zgodny z programami i wymogami określonymi w art. 4.

Jeżeli dane państwo członkowskie planuje uruchomić EES lub rozpocząć korzystanie z funkcji biometrycznych EES na określonym przejściu granicznym, informuje o tym operatorów infrastruktury obsługujących to przejście graniczne.

3. Od trzydziestego dnia, licząc od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES, państwa członkowskie przekazują Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i eu-LISA comiesięczne sprawozdania potwierdzające realizację krajowych planów wdrażania lub określające odstępstwa i środki naprawcze, jeżeli są one konieczne, aby osiągnąć progi i spełnić wymogi określone w art. 4.

4. Komisja ułatwia przedstawianie przez państwa członkowskie zwięzłych krajowych planów wdrażania oraz sprawozdań miesięcznych.

5. Na wniosek Komisji, eu-LISA przedstawia jej statystyki niezbędne Komisji do monitorowania wdrażania ogólnego planu eu-LISA dotyczącego wdrażania i krajowych planów wdrażania, zgodnie z art. 63 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

6. W razie konieczności Komisja – w porozumieniu z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych – przedstawia dalsze praktyczne wskazówki dotyczące przetwarzania danych osobowych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES.

Artykuł 4

Stopniowe uruchamianie EES

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 66 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/2226 podczas stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie korzystają z EES zgodnie z ust. 2–6 niniejszego artykułu.

2. Od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES każde państwo członkowskie rozpoczyna użytkowanie EES przy wjeździe i wyjeździe na co najmniej jednym przejściu granicznym – w miarę możliwości i w stosownych przypadkach zarówno na lotniczych, jak i na lądowych oraz morskich przejściach granicznych – aby rejestrować i przechowywać dane obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Do trzydziestego dnia, licząc od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES, każde państwo członkowskie rejestruje w EES co najmniej 10 % szacunkowej liczby przekroczeń granicy.

Przez pierwsze 60 dni od rozpoczęcia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie mogą stosować EES bez funkcji biometrycznych, a organy krajowe mogą tworzyć lub aktualizować rejestry indywidualne bez danych biometrycznych.

3. Do dziewięćdziesiątego dnia, licząc od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES, każde państwo członkowskie stosuje EES z funkcjami biometrycznymi na co najmniej połowie swoich przejść granicznych. Każde państwo członkowskie rejestruje w EES co najmniej 35 % szacunkowej liczby przekroczeń granicy. Rejestry indywidualne obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, rejestruje się w EES z danymi biometrycznymi.

4. Do sto pięćdziesiątego dnia, licząc od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES, każde państwo członkowskie stosuje EES z funkcjami biometrycznymi na wszystkich swoich przejściach granicznych i rejestruje w EES co najmniej 50 % szacunkowej liczby przekroczeń granicy.

5. Do sto siedemdziesiątego dnia, licząc od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES, każde państwo członkowskie stosuje EES z funkcjami biometrycznymi na wszystkich swoich przejściach granicznych i rejestruje w EES wszystkich obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

6. Decyzje o odmowie wjazdu podjęte na przejściu granicznym, na którym stosuje się EES, rejestruje się w EES zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Na potrzeby niniejszego ustępu, jeżeli stosuje się EES z funkcjami biometrycznymi, odmowy wjazdu rejestruje się z danymi biometrycznymi, a jeżeli stosuje się EES bez funkcji biometrycznych, odmowy wjazdu rejestruje się bez danych biometrycznych.

7. Od pierwszego dnia stopniowego uruchamiania EES Europol korzysta z EES zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/2226.

Artykuł 5

Inne odstępstwa od rozporządzeń (UE) 2017/2226 i (UE) 2016/399

1. Oprócz zasad ustanowionych w art. 4, w okresie stopniowego uruchamiania EES mają również zastosowanie zasady określone w niniejszym artykule niezależnie od sposobu, w jaki państwa członkowskie zdecydują się na stopniowe uruchamianie EES.

2. Służby graniczne systematycznie stemplują dokumenty podróży obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, przy ich wjeździe i wyjeździe.

Obowiązek stemplowania, o którym mowa w art. 42a ust. 1 akapit drugi oraz art. 42a ust. 2, 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2016/399, stosuje się odpowiednio w państwach członkowskich stosujących EES.

3. Na potrzeby wprowadzania, zmieniania, usuwania i przeglądania danych w EES organy krajowe, które są właściwe do celów określonych w art. 23–29, 31, 32, 34 i 35 rozporządzenia (UE) 2017/2226:

- a) uznają stemple za nadrzędne w razie braku odpowiednich danych EES;
- b) uznają dane EES za nadrzędne:
 - (i) w razie rozbieżności między rejestrem indywidualnym zawierającym dane biometryczne i stemplem; lub
 - (ii) gdy brakuje stempla;
- c) postanawiają w poszczególnych przypadkach, czy uznać za nadrzędne stemple czy dane EES:
 - (i) w razie rozbieżności między rejestrem indywidualnym niezawierającym danych biometrycznych i stemplem zamieszczonym zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu; lub
 - (ii) w przypadkach, o których mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Organy krajowe i Europol nie podejmują decyzji mających negatywny wpływ na osoby fizyczne wyłącznie na podstawie tego, że w EES brakuje wpisu dotyczącego potencjalnego wjazdu lub wyjazdu.

4. W przypadku, gdy w dokumencie podróży nie zamieszczono stempla, a w EES nie utworzono rejestru indywidualnego obywatela państwa trzeciego, który przebywa na terytorium państwa członkowskiego, organy krajowe mogą domniemywać, że dany obywatel państwa trzeciego nie spełnia warunków wjazdu lub pobytu w państwach członkowskich lub przestał spełniać te warunki.

Domniemanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich, którzy przedstawiają, w dowolny sposób, wiarygodne dowody, że korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii lub że posiadają dokument pobytowy lub wizę długoterminową.

Domniemanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, może zostać obalone, jeżeli obywatele państw trzecich przedstawiają, w dowolny sposób, wiarygodne dowody – takie jak bilety na podróż lub dowód potwierdzający obecność poza terytorium państw członkowskich lub datę upływu ważności poprzedniego dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej – że spełniają warunki dotyczące czasu trwania pobytu krótkoterminowego.

W przypadku obalenia domniemania, o którym mowa w akapicie pierwszym, organy krajowe korzystające z EES wykonują co najmniej jedno z następujących zadań w zakresie dozwolonym niniejszym rozporządzeniem:

- a) w razie potrzeby tworzą w EES rejestr indywidualny danego obywatela państwa trzeciego;
- b) aktualizują ostatni wpis dotyczący wjazdu/wyjazdu tego obywatela państwa trzeciego, wprowadzając brakujące dane;
- c) usuwają istniejący rejestr indywidualny dotyczący tego obywatela państwa trzeciego, jeżeli art. 35 rozporządzenia (UE) 2017/2226 przewiduje takie usunięcie.

5. Służby graniczne korzystają z interoperacyjności między EES a VIS, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226, wyłącznie na przejściach granicznych, na których działa EES. Służby graniczne nadal korzystają z bezpośredniego dostępu do VIS:

- a) na przejściach granicznych, na których nie działa EES;
- b) w przypadku zawieszenia stosowania EES zgodnie z art. 7 niniejszego rozporządzenia.

6. Organy krajowe i Europol nie uwzględniają:

- a) wyników dostarczonych przez automatyczny kalkulator, który wskazuje maksymalny okres dozwolonego pobytu, o którym to kalkulatorze mowa w art. 11 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- b) automatycznie wygenerowanego wykazu osób przekraczających okres dozwolonego pobytu i konsekwencji tego wykazu, w szczególności zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) i h), art. 12 ust. 3, art. 16 ust. 4, art. 34 ust. 3, art. 50 ust. 1 lit. i) i k) oraz art. 63 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2017/2226.

7. Na potrzeby art. 45 i 48 rozporządzenia (UE) 2017/2226 operacji przetwarzania danych EES prowadzonych przez państwa członkowskie na mocy niniejszego rozporządzenia nie uznaje się za niezgodne z prawem lub za niezgodne z rozporządzeniem (UE) 2017/2226.

8. Weryfikacji tożsamości i wcześniejszej rejestracji obywateli państw trzecich zgodnie z art. 23 rozporządzenia (UE) 2017/2226 dokonuje się w odniesieniu do obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, na przejściach granicznych, na których działa EES z funkcjami biometrycznymi, w tym za pośrednictwem systemów samoobsługi, jeżeli są one dostępne.

9. Oprócz szczegółowych informacji, o których mowa w art. 50 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i które państwa członkowskie dodają do szablonu, aby przekazać obywatelom państw trzecich, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, informacje o przetwarzaniu danych osobowych tych obywateli w EES, państwa członkowskie uzupełniają ten szablon w chwili tworzenia rejestru indywidualnego danej osoby o następujące informacje:

„Informujemy, że trwa stopniowe wdrażanie systemu wjazdu/wyjazdu. W okresie [od dnia...] Państwa dane osobowe, w tym dane biometryczne, mogą nie być gromadzone na potrzeby systemu wjazdu/wyjazdu na wszystkich granicach zewnętrznych państw członkowskich. Jeśli gromadzenie tych informacji jest obowiązkowe, a Państwo odmówią ich podania, otrzymają Państwo odmowę wjazdu. Podczas stopniowego wdrażania systemu Państwa dane nie będą automatycznie dodawane do wykazu osób przekraczających okres dozwolonego pobytu. Ponadto nie będą Państwo mogli sprawdzić, korzystając ze strony internetowej EES lub sprzętu dostępnego na przejściach granicznych, pozostającego Państwu do wykorzystania okresu dozwolonego pobytu. Okres Państwa dozwolonego pobytu mogą Państwo sprawdzić za pomocą narzędzia służącego do obliczania okresu pobytu krótkoterminowego, dostępnego na stronie internetowej Komisji Europejskiej pod adresem https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/border-crossing/short-stay-calculator_en?prefLang=pl.

Po zakończeniu okresu stopniowego wdrażania systemu wjazdu/wyjazdu Państwa dane osobowe będą przetwarzane w sposób określony w niniejszym formularzu.”.

10. Komisja dostosowuje informacje na stronie internetowej EES, o której mowa w art. 50 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, aby odzwierciedlały one stopniowe uruchamianie EES.

11. W kampanii informacyjnej towarzyszącej uruchamianiu EES, o której mowa w art. 51 rozporządzenia (UE) 2017/2226, odzwierciedla się szczegółowe warunki na przejściach granicznych. W kampanii informacyjnej zapewnia się, aby odpowiednie informacje przekazywano osobom, których one dotyczą, oraz uwzględnia się progi i wymogi określone w art. 4 tego rozporządzenia. Komisja, z udziałem Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, dostosowuje w rozsądnym terminie materiały na potrzeby tej kampanii informacyjnej przed stopniowym uruchamianiem EES. Ponadto Komisja nadal wspiera państwa członkowskie w przygotowywaniu tych materiałów.

12. Zawiesza się stosowanie art. 11 ust. 3, art. 12 ust. 1 i 2, art. 13 ust. 1 i 2, art. 20 i art. 21 rozporządzenia (UE) 2017/2226 oraz stosowanie art. 8 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2016/399.

13. Na zasadzie odstąpienia od art. 22 rozporządzenia (UE) 2017/2226 i art. 12a rozporządzenia (UE) 2016/399 okres przejściowy i środki przejściowe określone w tych artykułach stosuje się od pierwszego dnia po zakończeniu stopniowego uruchamiania EES.

14. Na przejściach granicznych, na których nie stosuje się EES, odprawę graniczną przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 w brzmieniu mającym zastosowanie w dniu poprzedzającym dzień uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji przyjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Na przejściach granicznych, na których stosuje się EES, odprawę graniczną przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniami (UE) 2017/2226 i (UE) 2016/399.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego niniejszego ustępu na przejściach granicznych, na których stosuje się EES bez funkcji biometrycznych, nie stosuje się art. 6 ust. 1 lit. f) ppkt (i) rozporządzenia (UE) 2016/399 ani – wyłącznie na potrzeby EES – przepisów dotyczących weryfikacji obywateli państw trzecich w oparciu o dane biometryczne, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. f) ppkt (ii) i art. 8 ust. 3 lit. a) i g) tego rozporządzenia.

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia zawiesza się stosowanie art. 9 ust. 3 i art. 12 rozporządzenia (UE) 2016/399.

15. Na zasadzie odstępstwa od art. 37 rozporządzenia (UE) 2017/2226 Komisja ds. Zarządzania Programem eu-LISA kontynuuje swoją działalność do zakończenia stopniowego uruchamiania EES. W szczególności Komisja ds. Zarządzania Programem eu-LISA monitoruje stopniowe uruchamianie EES, w tym stabilność systemu centralnego EES, i w stosownych przypadkach zaleca dodatkowe działania.

Artykuł 6

Dostęp do danych EES

1. Możliwą niekompletność danych zarejestrowanych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES, wynikającą z różnic w działaniu EES w poszczególnych państwach członkowskich w tym okresie biorą pod uwagę:

- a) organy krajowe i Europol podczas korzystania z wpisów dotyczących wjazdu i wyjazdu zarejestrowanych w EES w ramach wykonywania swoich zadań;
- b) organy krajowe, przekazujące dane EES zgodnie z art. 41 i 42 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- c) jednostka centralna ETIAS w celu weryfikacji, o której mowa w art. 25a ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- d) właściwe organy, Komisja i odpowiednie agencje Unii, w celu sporządzania sprawozdań i statystyk zgodnie z art. 63 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

2. Aby wypełnić swoje obowiązki wynikające z art. 26 ust. 1 konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz z dyrektywy 2001/51/WE, przez cały okres stopniowego uruchamiania EES przewoźnicy weryfikują stemple zamieszczone w dokumentach podróży. Na zasadzie odstępstwa od art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226 przewoźnicy mogą zacząć korzystać z usługi sieciowej, o której mowa w tym artykule, od dziewięćdziesiątego dnia, licząc od pierwszego dnia okresu stopniowego uruchamiania EES.

W okresie 180 dni od zakończenia stopniowego uruchamiania EES przewoźnicy, oprócz korzystania z usługi sieciowej na mocy art. 13 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/2226, kontynuują weryfikację stempli zamieszczonych w dokumentach podróży, aby wypełnić swoje obowiązki wynikające z art. 26 ust. 1 konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz z dyrektywy Rady 2001/51/WE.

3. Wypełniając obowiązek uzupełniania danych osobowych zarejestrowanych w EES, o którym mowa w art. 35 i 52 rozporządzenia (UE) 2017/2226, państwa członkowskie uzupełniają odpowiednie dane osobowe wyłącznie w zakresie możliwym ze względu na ograniczoną dostępność zbiorów danych gromadzonych podczas stopniowego uruchamiania EES. W stosownych przypadkach w decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 52 ust. 4 tego rozporządzenia, należy powołać się na progi i wymogi określone w art. 4 ust. 2–4 niniejszego rozporządzenia, które umożliwiają tworzenie niekompletnych rejestrów.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 63 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2017/2226 odpowiednio upoważniony personel Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej nie ma dostępu do przeglądania – na potrzeby przeprowadzania analiz ryzyka lub ocen narażenia – danych zarejestrowanych w EES podczas stopniowego uruchamiania EES.

Artykuł 7

Zawieszenie stosowania EES

1. Podczas stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie mogą całkowicie lub częściowo zawiesić stosowanie EES na niektórych przejściach granicznych w razie awarii centralnego systemu EES, systemów krajowych lub infrastruktury łączności, która w znacznym stopniu zakłóca działanie EES, lub w wyjątkowych okolicznościach prowadzących do takiego natężenia ruchu, że czas oczekiwania na przejściu granicznym nadmiernie się wydłuża.

W przypadku częściowego zawieszenia, państwa członkowskie gromadzą dane, o których mowa w art. 16–20 rozporządzenia (UE) 2017/2226, z wyjątkiem danych biometrycznych.

W przypadku całkowitego zawieszenia stosowania EES, państwa członkowskie całkowicie zawieszają działanie EES i nie gromadzą żadnych danych, o których mowa w art. 16–20 tego rozporządzenia.

W obu przypadkach państwa członkowskie niezwłocznie i nie później niż 6 godzin po rozpoczęciu zawieszenia działania EES powiadamiają Komisję i eu-LISA o przyczynie częściowego lub całkowitego zawieszenia EES i przewidywanym lub rzeczywistym czasie jego trwania. W stosownych przypadkach, biorąc pod uwagę lokalne warunki panujące na przejściach granicznych, państwa członkowskie informują o zawieszeniu operatorów infrastruktury obsługujących przejścia graniczne oraz przewoźników.

Po ustaniu sytuacji, która doprowadziła do zawieszenia, państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję i eu-LISA. Jeżeli państwa członkowskie poinformowały o zawieszeniu operatorów infrastruktury obsługujących przejścia graniczne i przewoźników, informują ich także o ustaniu sytuacji, która doprowadziła do zawieszenia.

2. W razie awarii systemu centralnego EES eu-LISA niezwłocznie powiadamia Komisję i państwa członkowskie o przyczynach takiej awarii oraz o przewidywanym czasie jej trwania. eu-LISA powiadamia również niezwłocznie Komisję i państwa członkowskie o usunięciu awarii. Wszystkie państwa członkowskie niezwłocznie potwierdzają Komisji i eu-LISA, że nastąpiło wznowienie działania EES.

3. W okresie 90 dni od zakończenia stopniowego uruchamiania EES państwa członkowskie mogą częściowo zawiesić stosowanie EES, o którym to zawieszeniu mowa w ust. 1 akapit drugi, na określonym przejściu granicznym na maksymalny okres 6 godzin wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach prowadzących do takiego natężenia ruchu, że czas oczekiwania na przejściu granicznym nadmiernie się wydłuża. Podczas takiego częściowego zawieszenia państwa członkowskie są zwolnione z obowiązku określonego w art. 21 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226 w odniesieniu do rejestrowania danych biometrycznych. Państwa członkowskie niezwłocznie i nie później niż 6 godzin po rozpoczęciu częściowego zawieszenia powiadamiają Komisję i eu-LISA o przyczynie zawieszenia i przewidywanym lub faktycznym czasie jego trwania.

4. Jeżeli w okresie stopniowego uruchamiania EES mniej niż 80 % rejestrów indywidualnych zarejestrowanych w EES zawiera dane biometryczne, okres 90 dni, o którym mowa w ust. 3, zostaje automatycznie przedłużony o 60 dni.

5. Do dziesiątego dnia od zakończenia stopniowego uruchamiania EES eu-LISA przekazuje Komisji dane statystyczne umożliwiające jej sprawdzenie, czy osiągnięto wartość procentową, o której mowa w ust. 4. Do trzydziestego dnia od zakończenia stopniowego uruchamiania EES Komisja informuje państwa członkowskie o wynikach przeprowadzonej przez siebie weryfikacji.

Artykuł 8

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji, której podstawę stanowi art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Jednakże art. 3 niniejszego rozporządzenia stosuje się od dnia 26 lipca 2025 r.

2. Niniejsze rozporządzenie przestaje obowiązywać po upływie 180 dni od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji, której podstawę stanowi art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226. Jednakże:

- a) art. 5 ust. 13 oraz art. 6 ust. 1, 3 i 4 przestają obowiązywać po upływie 5 lat i 180 dni od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji podjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- b) art. 6 ust. 2 akapit drugi przestaje obowiązywać po upływie 360 dni od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji podjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- c) art. 7 ust. 3 i 4 przestają obowiązywać po upływie 330 dni od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji podjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226;
- d) art. 7 ust. 5 przestaje obowiązywać po upływie 210 dni od daty uruchomienia EES zgodnie z decyzją Komisji podjętą na podstawie art. 66 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/2226.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lipca 2025 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE